

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 392/2026-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara prerokoval námietku zaujatosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA KRIVILEG s. r. o., Moyzesova 46, Košice, proti sudcom Ústavného súdu Slovenskej republiky Liborovi Duľovi a Ladislavovi Duditšovi vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1075/2026 a takto

r o z h o d o l :

1. Sudcovia IV. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Libor Duľa a Ladislav Duditš **n i e s ú v y l ú č e n í** z konania a rozhodovania vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1075/2026.
2. Toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia senátom Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Námietka zaujatosti a skutkový stav

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou (Rvp 1075/2026) doručenou ústavnému súdu 22. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia označených práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Listinou základných práv a slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1TdoV/12/2023 z 10. februára 2026 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5To/5/2017 z 28. marca 2019, ako aj rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracoviska Banská Bystrica sp. zn. BB-3T/1/2016 zo 16. februára 2017. Vec sťažovateľa napadla sudcovi spravodajcovi Liborovi Duľovi, ktorý je v súlade s čl. II bodom 3.4 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na rok 2026 (ďalej len „rozvrh práce“) predsedom štvrtého senátu ústavného súdu. Členmi štvrtého senátu sú aj Ladislav Duditš a Rastislav Kaššák.

2. Sťažovateľ vzniesol 19. mája 2026 námietku zaujatosti proti sudcom ústavného súdu Liborovi Duřovi, Ladislavovi Duditřovi a Miroslavovi Duriřovi. Ako dôvod ich vylúčenia z rozhodovania vo svojej veci uviedol skutočnosť, že títo sudcovia v minulosti rozhodovali v trestnej veci spoluobvineného [REDAKOVANÉ], s ktorým je sťažovateľ v príbuzenskom pomere (jeho strýko) a ktorého ústavnú sťažnosť odmietli uznesením sp. zn. IV. ÚS 56/2024 zo 6. februára 2024, teda sa v totožnej trestnej veci už vyjadrili k zákonnosti a ústavnosti napádaných rozhodnutí, čo zakladá pochybnosti o ich nezaujatosti minimálne z pohľadu tzv. objektívneho testu neustrannosti. Na podporu svojej argumentácie sťažovateľ poukazuje na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Fey c. Rakúsko a Piersack c. Belgicko.

3. Navyše vo vzťahu k osobe predsedu štvrtého senátu Libora Duřu sťažovateľ dáva do pozornosti aj jeho dlhoročné pôsobenie v postavení predsedu senátu v trestnej agende a neskôr predsedu trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ako aj jeho spoluprácu so sudcami (Paluda, Mozner), ktorí v jeho trestnej veci rozhodovali.

4. Podľa čl. IV bodu 1 písm. a) rozvrhu práce o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhoduje prvý senát, ak ide o sudcov štvrtého senátu.

5. Sudca Miroslav Duriř, ktorý je v súlade s čl. II bodom 3.1 rozvrhu práce ústavného súdu predsedom prvého senátu ústavného súdu z opatrnosti vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ namietol menovite aj jeho zaujatosť vo veci (ako člen námietkového senátu), listom z 2. júna 2026 predsedovi ústavného súdu oznámil podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde dôvody, ktoré môžu vyvolávať pochybnosti o jeho neustrannosti vo veci rozhodovania o podanej námietke zaujatosti proti sudcom štvrtého senátu.

6. Ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 385/2026 zo 17. júna 2026 sudcu Miroslava Duriřa nevylúčil z konania a rozhodovania vo veci sťažovateľom podanej námietky zaujatosti (vec vedená ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1390/2026).

7. Vzhľadom na uvedené rozhodol vo veci námietky sťažovateľa z 19. mája 2026 prvý senát ústavného súdu v zložení tak, ako to vyplýva zo záhlavia tohto uznesenia.

8. Predseda štvrtého senátu Libor Duřa v liste adresovanom predsedovi ústavného súdu z 21. mája 2026 označil sťažovateľom poukazovanú judikatúru ESLP za irelevantnú. Skutková a právna rovnorodosť skôr ústavným súdom posudzovanej veci nie je dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu v novom konaní, a to ani v prípade spoluobžalovaného aktuálneho sťažovateľa. Nejde teda o pomer k veci alebo osobám uvedeným v skôr označenom rozhodnutí. Okolnosťou na vylúčenie sudcu nie je ani jeho pôsobenie na všeobecnom súde spoločne so sudcami, ktorí rozhodovali vo veci aktuálne preskúmvanej ústavným súdom. Námietke navrhol nevyhovieť.

9. Sudca Ladislav Duditř, člen štvrtého senátu, listom z 21. mája 2026 predsedovi ústavného súdu oznámil, že navrhuje námietke nevyhovieť, keďže skutočnosť rozhodovania štvrtého senátu o ústavnej sťažnosti spoluobžalovaného nezakladá pomer k veci a ani nepredstavuje pochybnosť o nezaujatosti a nie je dôvodom na vylúčenie z prejednávania vo veci. Ide v zmysle § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde o „ inú vec na ústavnom súde “.

10. Pokynom predsedu ústavného súdu z 21. mája 2026 bola námietka zaujatosti pridelená do prvého senátu ústavného súdu (ďalej len „námietkový senát“) na ďalší postup podľa čl. IV bodu 1 písm. a) rozvrhu práce v zmysle § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde.

II.

Relevantná právna úprava a posúdenie námietky zaujatosti ústavným súdom

11. Podľa § 49 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvod vylúčenia sudcu ústavného súdu spočívajúci v pochybnostiach o nezaujatosti podľa § 49 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde nadväzuje na požiadavku nestrannosti súdneho rozhodovania tak, ako je okrem iného definovaná aj v rozhodnutiach ESLP. Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu, keďže nestrannosť sudcu má význam pre dôveru verejnosti v súdnictvo (Olujic proti Chorvátsku, sťažnosť č. 22330/05, rozsudok ESLP z 5. 2. 2005, bod 57). Z hľadiska subjektívneho niet pochyb o nezaujatosti sudcov ústavného súdu.

12. Pri teste objektívnych okolností je dôležitá perspektíva nestranného pozorovateľa a relevantné je aj zdanie zaujatosti, teda či sú dané okolnosti, ktoré môžu vzbudzovať pochybnosti o nestrannosti sudcu (Daktaras proti Litve, sťažnosť č. 42095/98, rozsudok ESLP z 10. 10. 2000, bod 32). Pri objektívnom teste je dôležitým kritériom dôvera verejnosti (II. ÚS 36/2012).

13. Ústavný súd zobral do úvahy zo subjektívneho hľadiska skutočnosť, že namietaní sudcovia štvrtého senátu nevyhlásili v predmetnej veci svoju zaujatosť.

14. Z objektívneho hľadiska je podstatnou tá skutočnosť, že námietky sťažovateľa, ktorými sa snaží odôvodniť zaujatosť členov štvrtého senátu ústavného súdu, vo svojej podstate atakujú postup sudcov štvrtého senátu ústavného súdu v konaní o skoršej veci spoluobvineného (uznesenie ústavného súdu vo veci sp. zn. IV. ÚS 56/2024 zo 6. februára 2024). Bez potreby bližšieho ozrejmeneia dôvodov vedúcich sudcov štvrtého senátu k určitému postupu pri prerokovávaní alebo rozhodovaní „v inej veci“ ide o učebnicový príklad okolnosti nespôsobilej byť dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu (§ 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde *in fine*).

15. Okrem toho argumentácia sťažovateľa, ktorou sa snaží spochybniť nezaujatosť predsedu štvrtého senátu jeho predchádzajúcim pôsobením na najvyššom súde a bývalým kolegiálnym vzťahom so sudcami činnými vo veci sťažovateľa pri výkone funkcií sudcov najvyššieho súdu, nemôže *prima facie* viesť k možným pochybnostiam o zaujatosti predsedu štvrtého senátu pre pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom.

16. Námietkový senát v tejto súvislosti v prvom rade pripomína, že ústavný súd už v minulosti konštatoval, že predpojatosť, resp. zaujatosť sudcov vo vzťahu k orgánom verejnej moci, resp. k osobám za ne konajúcim (t. j. aj vo vzťahu k osobám konajúcim ako sudcovia najvyššieho súdu, pozn.), treba vykladať reštriktívnejšie než voči ostatným účastníkom konania (uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 36/2012 zo 14. marca 2012).

17. Nadväzujúc na uvedené, námietkový senát poukazuje na opakovane vyjadrený právny názor ústavného súdu (IV. ÚS 124/2010, I. ÚS 352/2010, III. ÚS 824/2016), že len samotné pracovné, resp. kolegiálne vzťahy medzi aktérmi právneho života (právnikmi) vrátane sudcov ústavného súdu

bez ďalšieho nemôžu byť dôvodom na spochybnenie nestrannosti sudcov ústavného súdu a na ich vylúčenie z prerokúvania veci z tohto dôvodu, ale sú potrebné aj ďalšie okolnosti signalizujúce možné narušenie nestrannosti sudcu. Pri posudzovaní predpojatosti sudcu je preto potrebné hodnotiť prípadný vzťah sudcu ku konkrétnej osobe (kolegovi, resp. bývalému kolegovi) komplexne.

18. Determinantom vylúčenia je taká intenzita vzťahu ku konkrétnej osobe, ktorá je spôsobilá vyvolať dôvodné pochybnosti o nezáujatosti sudcu ústavného súdu. O dôvodné pochybnosti pôjde v prípade blízkych osôb a v prípade priateľského (ale aj nepriateľského) vzťahu k dotknutej osobe (ŠTEVČEK, M. a kol. *Civilné právo procesné. Úvod do civilného procesu a sporové konanie*. Praha : C. H. Beck, 2022, s. 54.).

19. Vzhľadom na uvedené všeobecnosť argumentácie sťažovateľa, ktorá determinuje vzťah dotknutého sudcu ústavného súdu Libora Duľu k sudcom najvyššieho súdu, *prima facie* nesvedčí o existencii vzťahu takej intenzity, ktorý by sám osebe sudcu Libora Duľu diskvalifikoval z rozhodovania vo veci sťažovateľa. A teda ústavný súd konštatuje, že ani z objektívneho hľadiska neexistuje legitímny dôvod na pochybnosti vo vzťahu k nestrannosti označeného sudcu.

20. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že v tomto prípade nie sú naplnené podmienky podľa § 49 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde na vylúčenie sudcov štvrtého senátu ústavného súdu Libora Duľu a Ladislava Duditša z konania a rozhodovania vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1075/2026, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

III.

K právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia

21. Podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom, ak tento zákon v § 24 ods. 6, § 83, § 90, § 100, § 108, § 150, § 163 ods. 3, § 168, § 175, § 179 alebo § 225 neustanovuje inak alebo ak nevyplýva iné z rozhodnutia ústavného súdu.

22. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júna 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu